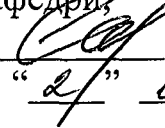

ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
Кафедра
екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри

професор

Самойлік М.С.

“21” вересня 2019 р

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Університетська освіта

Освітньо-професійна програма
спеціальності
галузь знань
освітній ступінь
факультет

Екологія
101 Екологія
10 Природничі науки
Бакалавр
Агротехнологій та екології

**Полтава
2019/2020 н.р.**

Робоча програма навчальної дисципліни «Університетська освіта» для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Екологія спеціальності 101 Екологія.

Мова викладання державна.

Розробник: д. с.-г.н., професор Писаренко Павло Вікторович, доцент кафедри екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля Колеснікова Л. А., кандидат сільськогосподарських наук.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля

Протокол від « 2 » вересня 2019 року № 1

Схвалено науково-методичною радою спеціальності «Екологія»

Протокол від « 3 » вересня 2019 року № 1

Голова

 (Тараненко А.О.)

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма навчання 101 ЕКОЛ бд 2019
Загальна кількість годин	90
Кількість кредитів	3
Місце в індивідуальному плані здобувача вищої освіти	обов'язкова
Рік навчання (курс)	1
Семестр	1
Лекції (годин)	16
Практичні (семінарські) (годин)	14
Самостійна робота (годин) в. т. ч. індивідуальні завдання (вказати вид) (годин)	60
Вид підсумкового контролю	залік

2. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Перелік дисциплін, які передують її вивченню: цикл гуманітарних дисциплін.

3. Заплановані результати навчання

Мета навчальної дисципліни «Університетська освіта» є підготовка здобувачів вищої освіти до навчання у вищому навчальному закладі, відповідно до сучасних інтеграційних процесів у міжнародній освіті в контексті Болонської декларації, ознайомлення здобувачів вищої освіти з організацією підготовки фахівців спеціальності 101 Екологія.

Основні завдання навчальної дисципліни: ознайомлення з системою підготовки фахівців-екологів у ВНЗ України та підготовкою фахівців у міжнародному освітянському просторі, ознайомлення з вимогами держави та реальним станом кадрового забезпечення підготовки фахівця у ВНЗ; шляхами забезпечення підготовки конкурентоздатного фахівця, який би відповідав міжнародним вимогам до компетенцій; ознайомлення з навчальними планами даного напрямку підготовки з метою цілісного уявлення про формування знань, раціональне планування своєї власної підготовки, побудови планів самоосвіти та наукової діяльності; оволодіння найбільш необхідними елементами наукових досліджень, які б дозволили уявити необхідність прийняття участі у наукових дослідженнях під час навчання та у подальшому використанні їх для формування своєї професійної діяльності на високому кваліфікаційному рівні.

Компетентності

загальні: здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності); здатність діяти соціально відповідально та свідомо; здатність проведення досліджень на

відповідному рівні; здатність працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії; здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства, прав і свобод людини і громадянина України.

Програмні результати навчання: уміти проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень; уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення; усвідомлювати відповідальність за ефективність та наслідки реалізації комплексних природоохоронних заходів; поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень; підвищувати професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти; зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

4. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Особливості вищої освіти у зв'язку зі входженням України в європейський та світовий освітянський простір.

Тема 2. Державний стандарт вищої освіти, його складові. Організація навчального процесу.

Тема 3. Система вищої освіти в Україні та світі.

Тема 4. Організація навчального процесу в Полтавській державній аграрній академії.

Тема 5. Елементи основ наукових досліджень.

Тема 6. Студентське самоврядування як невід'ємна складова демократизації вищої школи вищого навчального закладу (ПДАА).

Тема 7. Структура і функції Міністерства екології та природних ресурсів України і його регіональних та галузевих служб.

Тема 8. Основні екологічні права та обов'язки громадян України.

5. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
л		п	с.р.	
Тема 1. Особливості вищої освіти у зв'язку зі входженням України в європейський та світовий освітянський простір.		2		
Тема 2. Державний стандарт вищої освіти, його складові. Організація навчального процесу.		2	2	15
Тема 3. Система вищої освіти в Україні та світі.		2	2	
Тема 4. Організація навчального процесу в Полтавській державній аграрній академії.	44	2	2	15
Тема 5. Елементи основ наукових досліджень.	19	2	2	15
Тема 6. Студентське самоврядування як невід'ємна складова демократизації вищої школи вищого навчального закладу (ПДАА).		2	2	
Тема 7. Структура і функції Міністерства екології та природних ресурсів України і його регіональних та галузевих служб.		2	2	
Тема 8. Основні екологічні права та обов'язки громадян України.	27	2	2	15
Усього годин	90	16	14	60

6. Теми практичних занять

№ з/п	назва теми	кількість годин
	Тема 1. Особливості вищої освіти у зв'язку зі входженням України в європейський та світовий освітянський простір. Тема 2. Державний стандарт вищої освіти, його складові. Організація навчального процесу.	
1	<i>Формування цілісної уяви про майбутню професію.</i>	2
	Тема 3. Система вищої освіти в Україні та світі.	
2	<i>Підготовка фахівців з вищою освітою в Україні</i>	2
	Тема 4. Організація навчального процесу в Полтавській державній аграрній академії.	
3	<i>Структура та бібліотечний фонд ПДАА</i>	2

Тема 5. Елементи основ наукових досліджень.		
4	<i>Послідовні процеси наукових досліджень</i>	2
Тема 6. Студентське самоврядування як невід'ємна складова демократизації вищої школи вищого навчального закладу (ПДАА).		
5	<i>Визначення організаторських здібностей та власного ставлення до навколишнього середовища</i>	2
Тема 7. Структура і функції Міністерства екології та природних ресурсів України і його регіональних та галузевих служб.		
6	<i>Підготовка та оприлюднення наукової доповіді у навчальній групі</i>	2
Тема 8. Основні екологічні права та обов'язки громадян України.		
7	<i>Колективне обговорення та колективне оцінювання за кожною стандартною вимогою до наукової роботи.</i>	2
разом		14

6. Теми самостійної роботи

№ з/п	назва теми	кількість годин
Тема 1. Особливості вищої освіти у зв'язку зі входженням України в європейський та світовий освітнянський простір. Тема 2. Державний стандарт вищої освіти, його складові. Організація навчального процесу.		
1	<i>Екологічні права та обов'язки громадян України. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII..</i>	15
Тема 3. Система вищої освіти в Україні та світі. Тема 4. Організація навчального процесу в Полтавській державній аграрній академії.		
2	<i>Основні форми і методи організації навчання у вищому навчальному закладі.</i>	15
Тема 5. Елементи основ наукових досліджень.		
3	<i>Наукові екологічні дослідження в Україні.</i>	15
Тема 6. Студентське самоврядування як невід'ємна складова демократизації вищого навчального закладу (ПДАА). Тема 7. Структура і функції Міністерства екології та природних ресурсів України і його регіональних та галузевих служб. Тема 8. Основні екологічні права та обов'язки громадян України.		
4	<i>Екологічні аспекти розвитку держави.</i>	15
разом		60

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота з дисципліни «Університетська освіта» навчальним планом не передбачена.

8. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання, форми поточного і підсумкового контролю

Критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти підсумкового оцінювання є досягнення ним рівня вище межі незадовільного навчання. Одним із

обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль оволодіння компетентностями та підсумкова оцінка рівня засвоєння навчального матеріалу і вміння використовувати ці знання на практиці.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання для поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

виконання вправ на практичних заняттях (0,5 – 5 балів);

виконання завдань самостійної роботи (0,5 – 5 балів);

виконання тестових завдань (1 – 30 балів);

презентація доповіді (1 – 15 балів).

Форма проведення підсумкового контролю згідно з робочим та навчальним планом -- залік.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВИДІВ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Виконання завдань на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	Здобувачем надана повна відповідь при захисті теоретичної і практичної компоненти теми (не менше 90% потрібної інформації).
4	Здобувачем надана достатньо повна відповідь при захисті теоретичної і практичної компоненти теми (не менше 75% потрібної інформації), або повна відповідь з незначними неточностями
3	Здобувачем надана неповна відповідь при захисті теоретичної і практичної компоненти теми (не менше 60% потрібної інформації та незначні помилки)
2-1	Здобувачем надана коротка відповідь при захисті теоретичної і практичної компоненти теми із суттєвими помилками (менше 30% потрібної інформації)

Виконання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	Здобувачем надана повна відповідь при захисті теоретичної і практичної компоненти теми (не менше 90% потрібної інформації).
4	Здобувачем надана достатньо повна відповідь при захисті теоретичної і практичної компоненти теми (не менше 75% потрібної інформації), або повна відповідь з незначними неточностями
3	Здобувачем надана неповна відповідь при захисті теоретичної і практичної компоненти теми (не менше 60% потрібної інформації та незначні помилки)

2-0,5	Здобувачем надана коротка відповідь при захисті теоретичної і практичної компоненти теми із суттєвими помилками (менше 30% потрібної інформації)
-------	--

Критерії та шкала оцінювання презентація доповіді

Кількість балів	Критерії оцінювання
15	Тема для доповіді вибрана вдало та підкріплена літературними науковими даними без помилок, з використанням відповідного обсягу літературних джерел, у висновках проявлено здібності в розумінні та використанні теоретичного матеріалу. Презентація здійснена послідовно, згідно вимог, матеріал доповіді опрацьовано повністю, показано всебічні, систематичні, глибокі знання матеріалу теми не менше 90% та вміння приймати участь у диспутах, грамотно обґрунтовувати свою точку зору.
10	Тема для доповіді вибрана вдало та підкріплена літературними науковими даними без помилок. При використанні відповідного обсягу літературних джерел допущено незначні помилки, у висновках проявлено здібності в розумінні та використанні теоретичного матеріалу. Презентація здійснена послідовно, але допущено незначні технічні помилки щодо вимог оформлення презентації. Матеріал доповіді опрацьовано не менше 75% потрібної інформації, показано всебічні, систематичні, глибокі знання матеріалу теми, але зафіксовано невпевненість у диспутах та умінні прийняття самостійного рішення і відстоювання своєї точки зору.
5	Тема для доповіді вибрана не зовсім вдало, мало підкріплена літературними науковими даними. При використанні відповідного обсягу літературних джерел допущено помилки. Висновки зроблені непослідовно стосовно теоретичного матеріалу. Презентація здійснена не послідовно, матеріал доповіді опрацьовано не менше 60% потрібної інформації. Показано поверхневе засвоєння дисципліни, зафіксовано невпевненість у диспутах та в умінні прийняття самостійного рішення і відстоювання своєї точки зору.
1	Відсутність презентації самостійних завдань та знань основного матеріалу курсу. Здобувачем опрацьовано не менше 30% потрібної інформації.

Критерії оцінювання тестових завдань

Сума балів (1 бал за кожну правильну відповідь)	Критерії оцінювання
30 - 27	Здобувачем надана правильна відповідь не менше 90% тестових завдань.
27 - 20	Здобувачем допущено незначні помилки, дана правильна відповідь не менше 75% потрібної інформації тестових завдань.
19 - 10	Здобувачем допущено значні помилки, дана правильна відповідь не менше 60% потрібної інформації тестових завдань.
10 - 1	Здобувачем дана відповідь не менше 30% потрібної інформації тестових завдань.

9. Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти		Виконання тестових завдань	Презентація доповіді	Разом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи			
Тема 1. Особливості вищої освіти у зв'язку зі входженням України в європейський та світовий освітнянський простір.					
Тема 2. Державний стандарт вищої освіти, його складові. Організація навчального процесу.	5	5			
Тема 3. Система вищої освіти в Україні та світі.	5				
Тема 4. Організація навчального процесу в Полтавській державній аграрній академії.	5	5			
Тема 5. Елементи основ наукових досліджень.	5	5			
Тема 6. Студентське самоврядування як невід'ємна складова демократизації вищої школи вищого навчального закладу (ПДАА).	5				
Тема 7. Структура і функції Міністерства екології та природних ресурсів України і його регіональних та галузевих служб.	5				
Тема 8. Основні екологічні права та обов'язки громадян України.	5	5			
Разом	35	20	30	15	100

10. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Конституція України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Про вищу освіту. Закон України від 17.01.2002 № 2984-III зі змінами. –Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>

3. Про охорону навколишнього природного середовища. Закон України від 26.06.91. N 1268-ХІІ. – Офіційна веб-сторінка. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1264-12>
 4. Концепція екологічної освіти в Україні, затверджена Міністерством освіти і науки України N 13/6-19 від 20.12.2001 р. – Режим доступу: <http://shkola.ostriv.in.ua/publication/code-148B3B2021C2C/list-B407A47B26>.
 5. Білявський Г.О., Основи екології: теорія та практикум: підручник / Г.О. Білявський, Л.І. Бутченко – К.: Лібра, 2006. – 368 с.
 6. Болонський процес у фактах і документах / Упорядники Степко М.Ф., Болюбаш Я.Я., Шинкарук В.Д., Грубінко В.В., Бабин І.І. – Київ-Тернопіль: ТДПУ ім. В.Гнатюка, 2003. – 52 с.
 5. Вища освіта України і Болонський процес: Підручник / за редакцією В.Г. Кременя. Авторський колектив: М.Ф. Степко, Я.Я. Болюбаш, В.Д. Шинкарук, В.В. Грубінко, І.І. Бабин. –Тернопіль: Навчальна книга. – Богдан, 2004. – 384 с.
 7. Джигирей В.С. Екологія та охорона навколишнього природного середовища: навч. посіб. / В.С. Джигирей. – 4-е вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2006. – 319 с.
 9. Дорогунцов С.І. Екологія: навч.-метод. посіб. / С.І. Дорогунцов, К.Ф. Коценко, О.К. Аблова, Д.Я. Хусаїнов, Л.Г. Чук. – К.: КНЕУ, 2004. – 152 с.
 10. Екологічна енциклопедія: у 3 томах / ред.: А.В. Толстоухов (головний редактор) та ін. – К.: ТОВ “Центр екологічної освіти та інформації”, 2006. – Т. 1: А-Е. – 432 с., 2007. – Т. 2: Є-Н. – 416 с., 2008. – Т. 3: О-Я. – 472 с.
 11. Журавський В.С., Згуровський М.З. Болонський процес: головні принципи входження в Європейський простір вищої освіти. – К.: ІВЦ "Політехніка", 2003. – 200 с.
 12. Основні засади розвитку вищої освіти України в контексті Болонського процесу (документи і матеріали 2003-2004 рр.) / За ред. В.Г. Кременя. Авт. кол. М.Ф.Степко, Я.Я. Болюбаш, В.Д. Шинкарук, В.В. Грубінко, І.І. Бабин. – Київ-Тернопіль: ТДПУ, 2004.– 147 с.
- Допоміжні:**
1. Реймерс Н.Ф. Экология: теория, законы, правила, принципы и гипотезы / Н.Ф. Реймерс. – М.: Молодая гвардия, 1994. – 367 с.
 2. Бойчук Ю.Д. Екологія і охорона навколишнього середовища / Ю.Д. Бойчук, Е.М. Солошенко, О.В. Бугай. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2002. – 316 с.
 3. Бровдій В.М. Закони екології. Навчальний посібник рек. МОНУ / В.М. Бровдій, О.О. Гаца. – К.: Освіта України. – 2007. – 253 с.
 4. Кучерявий В.П. Екологія / В.П. Кучерявий. – Львів: Світ, 2000. – 500 с.
 5. Мудрак О.В. Екологія: навч. посіб. / О.В. Мудрак. – Вінниця: ВАТ “Міська друкарня”, 2006. – 508 с.
 6. Мусієнко М.М. Екологія: Тлумачний словник / М.М. Мусієнко. – К.: Либідь, 2004.– 376 с.
 7. Мусієнко М.М. Екологія. Охорона природи: Словник-довідник: Близько 4 500 понять і термінів / М.М. Мусієнко. – К.: Знання, 2002.– 550 с.
 8. Савін В.В. Основи екології / В.В. Савін, А.Г. Тунік. – Запоріжжя: Прем’єр, 2001. – 360 с.

Інформаційні ресурси:

1. <http://www.menr.gov.ua> – Офіційний сайт Міністерства екології та природних ресурсів України.
2. http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_030 Конвенція про охорону біологічного різноманіття. – Ріо-де-Жанейро. – 1992.
3. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
5. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>
6. <http://shkola.ostriv.in.ua/publication/code-148B3B2021C2C/list-B407A47B26>
7. <http://www.nbu.gov.ua>
8. <http://www.unep.org> – Програма ООН з навколишнього середовища.
9. <http://www.eco-forum.org> – Сайт Європейського екофоруму.
10. <http://www.greenpeace.ru> – Сайт Грінпіс.
11. <http://www.ecoleague.net> – Сайт Всеукраїнської екологічної ліги.